

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд

на

Даниел Валентинов Владимиров

за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“

по научна специалност 1.3. „Педагогика на обучението –
Методика на обучението по физическо възпитание и спорт –
спортно ориентиране“

на тема:

„ИЗСЛЕДВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА УСЪВЪРШЕНСТВАНА ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ И ТРЕНИРОВКА ПО ОРИЕНТИРАНЕ ПРИ СТУДЕНТИ ОТ ТУ – СОФИЯ, ФИЛИАЛ - ПЛОВДИВ“

Научен ръководител: доц. Антон Хиджов, доктор

Становище: доц. Тодор Педев, доктор

Предоставената ми за становище дисертационна разработка съдържа 168 страници, в които са включени 67 фигури, 59 таблици и 6 приложения. Ползваната литература обхваща 100 литературни източника, от които 69 на кирилица, 26 на латиница и 5 сайта от интернет.

В структурно отношение дисертационният труд включва увод, литературен обзор, цел, задачи, организация и методика на изследването, анализ на получените резултати, изводи и препоръки.

Спортовете сред природата са с изключително оздравително и многостранно въздействие върху човешкия организъм, което обуславя актуалността на използването им в съвременият начин на живот. Ориентирането е един от тези спортове. Това е дисциплина, която се

характеризира със сложна и многокомпонентна структура, която се променя непрекъснато по време на учебно-тренировъчния и състезателен процес. В този смисъл достойнство на предлагания ми за становище труд е научното търсене в една област, която е актуална за съвременното общество и малко изследвана у нас.

Уводът, в сбитя форма, трябва да откроява идеята и концепцията на автора. В този си вид той представлява историческа ретроспекция на появата и развитието на ориентирането в света и не разкрива същността на научната разработка.

В литературният обзор докторанта показва висока ерудиция по темата на разработваният труд. Подробно е представено ориентирането като спортна дисциплина, развитието му в света и България. Много добре са изяснени характеристиката на действията на състезателите по време на състезания. Знаем, че през цялото времетраене на ориентировъчното бягане състезателят трябва да регулира своята скорост в съответствие с изискванията на ориентировъчната задача. Това означава, че на отсечки трудни за ориентиране не е възможно да се движим с максимална скорост, доколкото се налага да се отдели достатъчно време за технически действия. "Такава скорост на ориентировъчното бягане, при която техническите действия могат да се изпълняват достатъчно уверено във всяка една ситуация се нарича ОПТИМАЛНА СЪСТЕЗАТЕЛНА СКОРОСТ". Ясно и точно е разкрита зависимостта между максималната и състезателната скорост или така наречената „РЕЗЕРВНА ЗОНА“ (с. 41-44). Тук вече достигахме до работната хипотеза, която е формулира точно и ясно.

Във втората част на дисертацията „Цел, задачи, организация и методика на изследването“ се представя постановката и разработката на експерименталната част. Целта и задачите са правилно формулирани и

изцяло са насочни към доказване замисъла в работната хипотеза. За реализация на поставената цел са определени 7 задачи, към конкретни страни на темата, което осигурява по-задълбочен анализ. За доказване на целта и задачите на своето изследване, дисертантът използва група от 30 студенти, от Технически университет – София, филиал Пловдив. Те са разпределени на случаен принцип по 15 студенти в две групи - експериментална и контролна. Методиката на изследване включва достатъчен на брой информативни тестове и методи, представена е подробно и коректно в съответствие с научното търсене. Изградена е корелационно – факторна структура на техническата подготовка, която показва наличието на 22 значими интеркорелационни връзки, което доказва правилният подбор и доказателствената стойност на използваните тестови батерии. Резултатите от обработката на данните са получени с помощта на математико-статистически методи. Тук проличава умението на дипломанта да борави с данни, да ги систематизира и анализира. Най-голямо впечатление прави умението да се интерпретират огромното количество данни. В глава трета са изведени 6 извода и 2 препоръки. В контекста на изследването, смятам че е можело да бъдат изведени още препоръки за практиката.

Обобщавайки посоченото до тук, бих желал да формулирам основните достойнства на дисертационния труд:

1. Проблемът и темата звучат актуално и значимо за съвременното общество, в което хиподинамията е един от най-големите негови проблеми.
2. Установено е, че състезателите с по-ниска спортна квалификация имат големи възможности за намаляване на „резервната зона“.

3. Подобряването на резултатите от състезателната дейност, може да се осъществи за сметка на усъвършенстваното техническото майсторство, което води до намаляване на „резервната зона“.
4. Доказва се, че физическото натоварване по време на занимания по ориентиране е подходящо за студенти, които не са спортували активно.
5. Направени са ценни препоръки за теорията и практиката в спортното ориентиране.

Имам и някои бележки по работата на докторанта Даниел Владимиров. В увода е посочен грешен брой членки на международната федерация – 70 вместо 74 (стр.5). На стр. 26 са представени стари данни за най-добрите класирания на България на Световни първенства. На стр. 36 също се цитират данни за МКК, които са измерени с много стари методи (чувала на Дъглас). В ползваната литература има източници, които не са отразени в текста. Също така на стр. 18 се цитира правилника на IOF от 2018 г., а в позваната литература е отбелязано 2007 г. Това се отнася и за правилника на БФО 2007 г., такъв правилник не съществува.

Имам и въпрос към докторанта:

Освен за сметка на усъвършенстваното техническото майсторство, по какъв начин може да се влияе на „резервната зона“?

Направените забележки не намаляват стойността на предложения ми за становище научен труд. Смятам, че дисертацията има необходимите научни достойнства за такава и си позволявам да препоръчам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „Доктор“ на Даниел Валентинов Владимиров.

25 април, 2019 г.

доц. Тодор Пелев

